

A pályázat célja az 1985-1992. között a Békés megyei Gyomaendrőd térségében folytatott településrégészeti kutatási eredményeinek közzététele volt. A terepkutatásokat az MTA Régészeti Intézete végezte, a kutatás befejezésétől kezdve napjainkig összesen 62 könyv, illetve folyóiratcikk jelent meg a témával összefüggésben. A pályázat tárgyát képező *Régészeti kutatások az alföldi mikrorégió területén* című kötetben a középkorra vonatkozó kutatási eredményeket adtuk közre. Öt Árpád-kori település és temető feltárásainak teljes publikációja, és további négy ásatás Árpád-kori leleteinek közlése mellett egy archaeozoológiai tanulmány is található a könyvben. Ezen felül az avar kortól a késő középkorig terjedő időszak településtörténeti vizsgálatainak eredményeiről összefoglalás is készült. A terepkutatásokat az OTKA a 775/I., 262/II., 231/III., T 018375, K 81935, míg e kötet megjelenését a PUB 106590 számú pályázatokkal támogatta. A könyv a *Varia Archaeologica Hungarica* sorozat 28. köteteként 2013. július első napjaiban jelent meg.

Bibliográfiai adatai:

Jankovich B. Dénes – Szatmári Imre: Régészeti kutatások az alföldi mikrorégió területén. Budapest 2013, 706 oldal, a szöveg között négy, a kötet végén további hét színes térképpel. *Varia Archaeologica Hungarica* 28. Sorozatszerkesztő: Bálint Csanád. ISBN 978-963-9911-43-7. Angol nyelvű tartalmi kivonattal és illusztrációs jegyzékkel.

Tartalma:

1. Jankovich B. Dénes: Árpád-kori templomos faluhely kutatása az END0006. lelőhelyen.
2. Lyublyanovics Kyra: END0006. lelőhely Árpád-kori csontleleteinek zoológiai vizsgálata.
3. Jankovich B. Dénes: Lelelőhely felmérés és szondázó ásatás END0161. lelőhelyen.
4. Jankovich B. Dénes: Szondázó ásatás az END0182. lelőhelyen.
5. Jankovich B. Dénes: Egyéb kisebb ásatások Árpád-kori leletei.
6. Szatmári Imre: Az Árpád-kori Bercsényegyháza (ÖRM0014).
7. Szatmári Imre: A középkori Décse temploma és temetője (ÖRM0003).
8. Jankovich B. Dénes: Kutatási eredmények összefoglalása.
9. Jankovich B. Dénes: A településszerkezet koronkénti változásai.
10. Függelék. Az alföldi mikroregionális kutatások bibliográfiája.

A könyvből – az OSZK-nak küldendő köteles példányokon túl az alábbi intézményeknek juttattunk egy-egy példányt ingyenesen:

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára.

Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtára.

ELTE BTK Régészettudományi Intézete.

Szegedi Tudományegyetem Könyvtára.

Pécsi Tudományegyetem Könyvtára.

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Könyvtára.

Miskolci Egyetem Könyvtára.

Budapest, 2013. augusztus 4.

Fodor Pál
főigazgató

MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont

Jankovich-Bésán Dénes
vezető kutató

Mellékletek:

7 db. átvételi elismervény az ingyenesen juttatott példányokból

1 példány a könyvből

pénzügyi jelentés

JANKOVICSI B. DÉNES – SZATMÁRI IMRE

**RÉGÉSZETI KUTATÁSOK
AZ ALFÖLDI MIKRORÉGIÓ TERÜLETÉN**

ARCHAEOLINGUA

Budapest 2013

Translation
Magdalena Seleamu

Desktop editing and layout
Rita Kovacs

Cover design for the series by
Gyula Múyer

This publication and the research were supported by the following project grants
725-L, 762-IL, 221-III, T 018372, K 81975, P. B. 106590

OIKA

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any other information storage and retrieval system, without securing prior permission in writing from the publisher.

© Authors

© Research Center for the Humanities, Hungarian Academy of Sciences, Institute of Archaeology

ISBN 978-963-9911-43-7
HU - ISSN 0237-9090

Produced by Archaeolingua Foundation & Publishing House

Printed in Hungary, by
Princ Rate Kft. Budapest

TARTALOM

Bevezetés	7
Köszönetnyilvánítás.....	12
1. Egyes ásatások részletes közzéset	15
1.1. Jankovich B. Dénes: Árpád-kori templomos faluhely kutatása az END0006 lelőhelyen.....	15
1.1.1. Táblák	235
1.2. Lyublyanovics Kyra: END0006 lelőhely Árpád kori eseméleleteinek zoológiai vizsgálata	293
1.3. Jankovich B. Dénes: Leőhely felmérés és szondázó ásítás az END0161 számú lelőhelyen.....	311
1.3.1. Táblák	350
1.4. Jankovich B. Dénes: Szondázó ásítás az END0182 számú lelőhelyen.....	357
1.4.1. Táblák.....	387
1.5. Jankovich B. Dénes: Egyéb kisebb ásítások Árpád-kori lelőhelyei.....	395
1.5.1. FND0035 lelőhely.....	395
1.5.2. FND0045 lelőhely.....	400
1.5.3. FND0119 lelőhely.....	403
1.5.4. FND0157. lelőhely.....	415
1.5.1. Táblák	423
1.6. Szatmári Imre: Az Árpád-kori Beresényegyháza	431
1.6.1. Táblák.....	
1.7. Szatmári Imre: A középkori Décsé temploma és temetője.....	473
1.7.1. Táblák	
2. Jankovich B. Dénes: Kutatási eredmények	617
2.1. Ásatások	617
2.1.1. Templomok.....	617
2.1.2. Temetők.....	618
2.1.3. Telepek	620
2.2. Felszíni gyűjtések és geofizikai mérések.....	620
2.2.1. END0196 lelőhely.....	621
3. Jankovich B. Dénes: A településszerkezet koronkénti változásai	623
3.1. Természeti földrajzi környezet	623
3.1.1. Kistájak, régiók	623
3.1.2. Éghajlat.....	626
3.1.3. Talajtípusok	627
3.1.4. Növényzet.....	628
3.1.5. Állatvilág.....	631

3.2. Települési sajátosságok az avar korban.....	633
3.3. Megjegyzések a 10. századi településszerkezethez.....	635
3.4. Az Árpád-kor települési struktúrája.....	637
3.5. A késő középkori településszerkezet.....	641
3.6. Összegzés.....	644
3.7. Színes térképek.....	648
3.8. Találhelyek jegyzéke.....	654
Tartalomszámjegyzék.....	657
Rövidítésjegyzék.....	677
Az alföldi mikrorégió térségében eddig megjelent művek bibliográfiája.....	679
Summary.....	683
List of figures.....	694

